



Ügyszám: NAIH/2016/2438/H
Ügyelőzmény: NAIH/2015/3211/H
Ügyintéző:

Tárgy: termékbemutatók adatkezelése

HATÁROZAT

A **Shared Force Kft. v.a.** (a továbbiakban: Kötelezett) (székhely: 1023 Budapest, Bécsi út 3-5. 4. em. 38.) (képviseli: INVEST ALMANACH Pénzügyi Tanácsadó Kft., mint végelszámoló, 1024 Budapest, Lövőház u. 16. b. ép. 2. em. 17.) adatkezelésével kapcsolatban indult fenti számú ügyben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (1) bekezdés c) és d) pontjai alapján az alábbi döntéseket hozom:

1) A Kötelezettet felszólítom arra, hogy amennyiben a végelszámolási eljárást megszünteti és gazdasági tevékenységének továbbfolytatása mellett határoz, az ettől számított 30 napon belül az alábbi módon alakítsa ki adatkezelését:

Az adatkezelés megkezdését megelőző tájékoztatási gyakorlatát az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsa úgy, hogy a jövőben adjon megfelelő tájékoztatást az adatgyűjtés és adatkezelés céljairól, az adatkezelő személyéről az adatalanyok részére személyes adataik felvételekor, az üzletszabályzataikban és a formanyomtatványokon, telefonos megkeresésekkor.

A Kötelezett az esetlegesen megtett intézkedéseiről a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártától számított 15 napon belül haladéktalanul értesítse a Hatóságot.

2) Az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

Kötelezettet

**2.800.000 Ft, azaz kettőmillió-nyolcszázezer forint
adatvédelmi bírság
megfizetésére kötelezem**

Egyidejűleg az Infotv. 61. § (2) bekezdése értelmében elrendelem jelen határozatnak – azonosító adatokkal – a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A határozatban foglaltak végrehajtásáról, annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítse** a Hatóságot.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszédése célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH/2015/3211. BÍRS. számra.**

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségüknek határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi

pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

3) Az adatvédelmi hatósági eljárást a Feibra Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.) és Accurate Advisors Kft. (1064 Budapest, Podmaniczky u. 57. 2/14.) ügyfelek vonatkozásában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 31. § (1) bekezdés j) pontja alapján – mivel a hivatalbóli eljárás jogsértést nem tárt fel – megszüntetem.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

I N D O K O L Á S

I. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása:

1. Az eljárás alá vont cég profilja, tevékenységi köre

A Kötelezett 2013. október 28-án került megalapításra, gazdasági tevékenysége működése alatt olyan rendezvények szervezésére terjedt ki, amelyek célja a megjelentek részére egészségmegőrzésre alkalmas terméként bemutatott mágnesterápiás készülék reklámozása és értékesítése volt. A cég nagyszámú termékbemutatót rendezett az ország egész területén 2014-2015 években, jellemzően bérelt rendezvénytermekben, amelyekre a meghívottakat telefonos, illetve postai megkeresés útján toborozták. Kötelezett alvállalkozásokat bízott meg a termékbemutatók megtartásával. A cég végelszámolását 2015. október 20-án rendelték el.

2. A hatósági eljárás előzményei és a kapcsolódó vizsgálati ügyek

A Hatóság korábban adatvédelmi hatósági eljárást folytatott le a Pulse Wawe Kft. (székhely: 1089 Budapest, Kálvária tér 21. sz. 5. em. 4. ajtó) és a Carter's Magyarország Kft. (székhely: 1064 Budapest, Podmaniczky u. 57. sz. 2/14.) termékbemutatók tartásához kapcsolódó adatkezelése vonatkozásában, melynek eredményeképpen NAIH/2015/1300/4/H. számon határozatot hozott ezen két vállalkozás adatkezelése tekintetében. Az eljárás során a Kötelezett neve is felmerült, mint adatkezelő, mivel a Pulse Wawe Kft.-hez hasonlóan ez a vállalkozás is megbízta a termékbemutatók tartására szakosodott Carter's Magyarország Kft.-t azzal, hogy pulzáló mágnesterápiás termékeiket az rendezvényein értékesítse. A Hatóságnak ez úgy jutott tudomására, hogy a NAIH/2015/1300/4/H. számú ügyben 2014. szeptember 10-én a [...] -ban 08:30-kor kezdődő, a Pulse Wawe Kft. által szervezett „egészségnap” megnevezésű rendezvényen helyszíni szemle tartását rendelte el, azon pedig két munkatársa részt vett.

A helyszíni szemle során megállapítást nyert, hogy az előadást a Pulse Wawe Kft. megbízásából a Carter's Magyarország Kft. képviselői bonyolították le. A bemutatón a megjelentektől számos személyes adatot elkértek a cégek képviselői, továbbá egészségügyi kérdőívet is kitöltettek velük. A felvett egészségi állapotra vonatkozó különleges adatokkal kapcsolatban az hangzott el, hogy név

nélkül, statisztikai célból dolgozzák fel azokat, továbbá az elérhetőségi adatokat az ügyfélkör bővítése érdekében gyűjtik.

A helyszínen tapasztaltak és a lefoglalt dokumentumok szerint a megjelenteknek a pulzáló mágnesterápiás matrac megvásárlása mellé lehetőségük van orvosi konzultációra is jelentkezni, amelyet dr. Schéder Ákos orvos Kötelezetten keresztül biztosít. A Hatóság munkatársai által a helyszínen lefoglalt dokumentumok között szerepel egy „áruvásárlási megrendelő” elnevezésű dokumentum is, amely a termékbemutatón is eladásra kínált mágnesterápiás készülékkel kapcsolatos adásvételi, illetve személyi kölcsön ügyintézésével kapcsolatos szerződés, azonban azon a Shared Force Kft. pecsétje szerepel, mint eladó, továbbá két nappal korábbi dátum (2014. szeptember 8.) került feltüntetésre az adásvétel napjaként. A fogyasztó által kitöltött példányon a termék értékesítési ára (400.000 Ft) is szerepel.

A Hatóság a termékbemutatón megállapítottakra tekintettel ügyfélként vonta be Kötelezetten és egyidejűleg kérdéseket intézett hozzá a többi érintett vállalkozással történő gazdasági együttműködésére és adatkezelésére vonatkozóan.

Kötelezett arról nyilatkozott, hogy egészségmegőrző termékek direkt marketing eszközökkel történő értékesítésével foglalkozik. A cég és a Pulse Wave Kft. között közvetlen együttműködési, szolgáltatási szerződés nincs, viszont mindketten a Carter's Magyarország Kft-t bízták meg termékeik értékesítésével. Kötelezett a nyilatkozat szerint nem kezel egészségügyi adatokat, az egészségnapokon kért adatokat nem gyűjti, nem tárolja és dolgozza fel. A cég válaszához csatolta a Carter's Magyarország Kft-vel létrejött megbízási szerződést. Kötelezett később azt is előadta, hogy a Carter's Magyarország Kft. előadói nem küldik meg részére sem az egészségnapok alatt, sem máskor a termékbemutatók alatt készült hőkamerás felvételeket. Az egyes rendezvények alatt nincs adatmozgás a Shared Force Kft. és az előadók között. A hőkamerás felvételek eredményeit a nyilatkozat alapján egészségügyi végzettség nélkül is közölhetik az előadók a szolgáltatást igénybe vevőkkel.

Mivel a Pulse Wave Kft. és a Kötelezett tekintetében a marketing módszerek és az ahhoz kapcsolódó adatkezelés a rendelkezésre álló információk szerint szinte teljesen megegyezik egymással, ezért a Hatóság Kötelezett adatkezelése szempontjából külön adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról döntött.

3. A lefolytatott hatósági eljárás menete és körülményei

a) A Hatóság Kötelezett adatkezelésével kapcsolatban adatvédelmi hatósági eljárást indított és NAIH/2015/3211/3/H. számú tényállás tisztázó végzésében különböző kérdések megválaszolására szólította fel, amelyre az határidőben válaszolt. A válaszaiban Kötelezett tájékoztatta a Hatóságot, hogy a termékbemutatók tartása tekintetében a Carter's Magyarország Kft-vel megszűnt a kapcsolata és ideiglenes jelleggel az Accurate Advisors Kft-vel (1064 Budapest, Podmaniczky u. 57. 2/14.) dolgozik együtt. Kötelezett arról is tájékoztatta a Hatóságot, hogy a termékbemutatókra való telefonos meghívási rendszerét folyamatosan leépíti és fokozatosan át kíván állni a postai, szórólapos meghívásra. A postai úton kiküldött meghívók terjesztését egy harmadik vállalkozás, a Feibra Kft. (1139 Budapest, Váci út 95.) végzi.

A megbízott alvállalkozás maga határozhatja meg a termékbemutató előadás menetét. Internetre, szakkönyvekre és korábbi saját tapasztalatokra alapozva állítják össze az előadásukat és vezénylik le az egészségnapot. Kötelezett direkt módon nem szól bele a termékbemutatók

menetébe. Kötelezett arról is nyilatkozott, hogy legjobb tudomása szerint az általa szervezett termékbemutatókon nem töltetnek ki a megjelentekkel egészségügyi kockázatelemző kérdőívet. A kizárólag a szórólapokon szereplő adatbekérő lap célja az volt, hogy legális marketing adatbázist építsen Kötelezett, azonban miután megismerkedett ennek bonyolult jogi hátterével, az adatlapok megsemmisítésre kerültek. Kötelezett nyilatkozata szerint 2015-ben május hónapig átlag havi 60 darab előadás megtartására adott megbízást, amelyen átlagosan 20 fő jelent meg.

Az Accurate Advisors Kft-vel kötött, 2015. február 1-jén kelt megbízási szerződés szerint Kötelezett megbízása alapján a Kft. feladata az volt, hogy részére telemarketing és ügyfélszolgálati tevékenységet lásson el. Továbbá, hogy Kötelezett tulajdonát képező termékeket az előre megszervezett rendezvényeken a résztvevőknek bemutassa, reklámozza, a termékeket a megrendelők részére – igény szerint – értékesítse és Kötelezett nevében a megrendelőkkel szerződést kössön. A megbízási szerződés „Telemarketing és ügyfélszolgálat” megnevezésű pontjában szerepel, hogy Kötelezett a megbízottat call center és ügyfélszolgálat ellátására bízta meg. Ezen feladatok ellátására a használt adatbázist a megbízott vállalkozás biztosítja, az ebben szereplő telefonszámokat hívja fel időpontegyeztetés céljából. Ezen felül megbízott ellátja a klasszikus telefonos ügyfélszolgálati feladatokat, így bejövő hívások fogadása, ügyfelek kérdéseire válaszadás, szavatossági igények és panaszok továbbítása a Kötelezett felé.

Kötelezett egy további megküldött bérleti szerződés alapján raktárhelyiséget bérelt a 9028 Győr, Serfőződombi dűlő 3. szám alatt [...] Kft-től, az iratok tárolása itt történt. Ez a cím megegyezik a korábban a Hatóság által vizsgált Impulser Trade Kft. (1195 Budapest, Hofherr Albert u. 3. II./7.) (ügyszám: NAIH-4996/2012/H.) telephelyével.

b) A Hatóság NAIH/2015/3211/7/H. számú végzésével ügyfélként bevonta az eljárásba a Feibra Kft-t és egyidejűleg nyilatkozattételre, valamint iratszolgáltatásra szólította fel. A Feibra Kft. arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy régóta foglalkozik szórólapterjesztéssel. Az általuk használt adatbázisok személyes adatokat nem tartalmaznak, mivel azok a címezetlen terjesztés tematikájára épülnek, ezért csak a települések címhely számait tartalmazzák. Kötelezett eseti jellegű megbízásokat adott le, 2015 júliusáig összesen 9-et. A megbízások csupán azt tartalmazták, hogy melyik településeken szeretnének terjeszteni. A szórólap tartalma mindig ugyanaz volt, azon csupán a rendezvény időpontja és helyszíne változott. Kötelezett küldeményeit konkrét címzett megjelölése nélkül terjesztették, az általa meghatározott területen kézbesítették a postaládákba szórólapként. A szórólapok tartalmát nem ők alakították ki. A Feibra Kft. által megküldött szórólapon személyes adatok feljegyzésére nincs lehetőség. A rendezvényt szűrővizsgálatként hirdetik, mely során lehetőségük van a megjelenteknek ingyenesen részt venni egy sötét-látóteres vércsepp analízisen. A meghívón szerepel a felhívás, hogy a rendezvény zártkörű, ezért kérik, hogy a meghívott az értesítést hozza magával. A meghívón nem szerepel viszont, hogy melyik vállalkozás által szervezett rendezvényre invitálják a címzettet, így a szervező konkrét személye az érintett előtt nem derül ki.

c) A Hatóság NAIH/2015/3211/6/H. számú végzésével szintén ügyfélként vonta be az Accurate Advisors Kft-t is és egyidejűleg nyilatkozattételre, valamint iratszolgáltatásra szólította fel. A cég a végzésre adott válaszában tájékoztatta a Hatóságot, hogy fő tevékenysége üzletviteli és egyéb vezetési tanácsadás, valamint front és back office szolgáltatást nyújt különböző társaságok, így többek között Kötelezett részére is. Székhelyén kívül más telephellyel nem rendelkezik. Tájékoztatásuk alapján a társaság – sikertelensége miatt – a Kötelezett részére végzett tevékenységét befejezte. Annak idején a call centeres tevékenységet végző munkavállalók otthonról látták el a feladataikat, ehhez kapcsolódó adatbázist központilag nem tárolt a cég. A hívott személyek kiválasztása nyilvános telefonkönyvből fénymásolt adatok alapján került

kiválasztásra megye és város alapján. Kötelezett megbízásából a cég 2015 február és május hónapok között tartott termékbemutatókat, havonta kb. 60-at. A termékbemutatókon az előadók önállóan, internetes anyagokra, szakkönyvekre és saját tapasztalatokra hagyatkozva állítják össze a termékbemutatók anyagait, Kötelezettől utasítást, előre meghatározott anyagot, know-how-t azok lefolytatásával kapcsolatban nem kaptak. A cég válasza alapján a meghívók képét Kötelezett alakította ki. A termékbemutatókon az előadók a megjelentekkel nem töltenek ki semmilyen kérdőívet, felmérő lapot, a megjelentektől további személyes adatok megadását és személyi igazolvány bemutatását nem kéri. A megkeresett cég által mellékelte termékbemutató meghívón a „kísérő” személy nevének és címének megadására van lehetőség, egyéb személyes adatot a megjelenttől nem kérnek. A meghívón található egy apró betűs hivatkozás, amely alapján: „Az adatvédelmi törvény (1995. évi CXIX. törvény) értelmében személyes adatait kizárólag arra használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatokkal megkeressük. Személyes adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg írásban nem kéri azok törlését”. A meghívón további személyes adatok megadására nincs lehetőség, azon egyébként szerepel a második oldalon dr. Schéder Ákos, Kötelezett korábbi ügyvezetőjének orvosi pecsétje. A meghívón nem szerepel viszont, hogy melyik vállalkozás által szervezett rendezvényre invitálják a címzettet, így a szervező konkrét személye az érintett előtt nem derül ki.

A meghívó hátoldalán olvashatók az „Általános eladási feltételek” és a „Hitelintézeti gyorskölcsönrel kapcsolatos tájékoztatás”. A 12. pont szerint „Vevő hozzájárulása esetén az általa megadott személyes adatok – név, születési idő és hely, anyja neve, állandó lakhely –, kizárólag az Eladó által kínált jövőbeni áruvásárlási ajánlatok, hírlevelek Vevő részére történő továbbítása céljából kerülhetnek felhasználásra, e célhoz kötötten (jövőbeni marketing tevékenység). Ezen adatokat Eladó nyilvánosságra nem hozza, harmadik személy részére át nem adja. (...) Vevőnek jogában áll különösen a megrendelésen feltüntetett elérhetőségeken tájékoztatást kérni a személyes adatai kezeléséről; adatai helyesbítését, illetve – a jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével – törlését kérni. A Vevő az adatkezeléshez történő hozzájárulását bármikor módosíthatja, illetve visszavonhatja.” Végül pedig hivatkozik a szabályzat az Infotv.-re. Az Accurate Advisors Kft. által csatolt meghívó képe nem egyezik meg a Feibra Kft. által csatolt meghívó képével, így valószínűsíthető, hogy több fajta meghívó is forgalomban volt, melyekkel Kötelezett rendezvényeire invitálták a meghívottakat. A fenti dokumentum tartalmát tekintve megegyezik annak az „Áruvásárlási megrendelő” nevűnek a hátulján olvashatóval, amelyet a Hatóság a [...] -ban tartott termékbemutatón lefoglalt.

d) A Hatóság az eljárás lefolytatása közben állampolgári panaszt kapott, amelyben a bejelentő arról panaszkodott, hogy kéretlen telefonhívást kapott a 06 20 232 0181-es telefonszámról és közölték vele, hogy dr. Schéder Ákos főorvos (Kötelezett volt ügyvezetője) megbízásából telefonálnak és szív- és érrendszeri szűrővizsgálatot ajánlottak részére. A panaszos kérdésére a telefonáló azt közölte vele, hogy adatai az egészségügyi nyilvántartásból származnak.

A Hatóság a fenti panasz hatására megkereste a Telenor Magyarország Zrt-t a fenti hívószám előfizetőjének közlése és az előfizetői szerződés megküldésének céljából. A Zrt. válasza szerint a hívószám előfizetője [...] nevű magánszemély. A Hatóság tanúként idézte Szalai Krisztiánt, aki az idézésre megjelent. Meghallgatásán elmondta, hogy a kérdéses telefonszám a [...] Kft. (székhely: [...]) ügyfélszolgálati telefonszáma, melynek ő az ügyvezetője és egyik tulajdonosa. Az ügyfélszolgálatosok közül mindig az aktuális ügyfélszolgálatos használja a számot, az nincs konkrét személyhez kötve. Nem rendelkeznek külön call centerrel és személyes adatokat tároló adatbázissal. A cég nem szervez rendezvényeket. Az ügyvezető nem tudta megmondani, hogy vajon a panaszos telefonszáma hogyan kerülhetett a kezelésükbe és miért hívták azt fel a

kérdéses számról. Elmondása szerint a számon általában bejövő hívások vannak, kimenő hívásoknál inkább visszahívásra használják azt.

A Hatóság felhívására a tanú később írásban kiegészítette vallomását és nyilatkozott arról, hogy kivizsgálták az ügyet. Elmondása szerint félreértés adhatta az okot a hívásra, mivel előfordulhat, hogy szám tévesztés miatt az előjegyzett személy helyett más került kiértésítésre. Arra a kérdésre, hogy honnét vette a hívó fél a telefonszámot, azért válaszolhatott így, mivel a telefonszámot az egészségügyi (orvosi) szolgáltatást igénybe vevők névsorából kereste ki.

Elmondta ezen felül, hogy a Kötelezettel nincs a cégnek kapcsolata, dr. Schéder Ákost azonban ismeri, mivel vele, mint magánszemély orvossal a cégnek megbízási szerződése van. A cég részére ő állapotfelmérés szolgáltatást nyújt, az ügyfeleket ő hozza, azonban a vizsgálatokhoz a cég infrastruktúráját használja. A vizsgálat alatt „termokamerás” felmérést kell érteni, amelyet dr. Schéder Ákos végez, majd ennek kielemezése után közli a diagnózist.

e) A Hatóság tanúként idézte dr. Schéder Ákost, Kötelezett akkori ügyvezetőjét, aki betegsége hivatkozva azonban írásban kérvényezte a személyes meghallgatás tartása helyett írásbeli vallomástétel engedélyezését. Kérvényéhez csatolta a Hatóság által az idézésben kért dokumentumokat. Nyilatkozata alapján a 06 20 232 0181-es telefonszám nem tartozik a Kötelezett által használt számok közé. Az ügyvezető mellékelte nyilatkozatához egy „Áruvásárlási megrendelő” elnevezésű dokumentumot, amelyet az általa szervezett termékbemutatókon töltenek ki a terméket megvásárolni kívánókkal.

Az „Áruvásárlási megrendelő” kitöltendő részei alatt apró betűs tájékoztatás figyelmeztet, hogy az űrlap hátoldalán olvashatóak az „Általános eladási feltételek” és a „Hitelintézeti gyorskölcsonnel kapcsolatos tájékoztatás”. Aláírásával a vásárló egy hét pontból álló „nyilatkozat-listát” fogad el, illetve nyilvánít ki saját nyilatkozataként, köztük a következőket: „5. Igazolom, hogy az Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF) megismertem és 1 példányban átvettem”, illetve „7. (...) Hozzájárulok ahhoz, hogy az Eladó felhasználhatja adataimat saját direkt marketing tevékenysége során, kedvezményes áruvásárlási ajánlatokkal megkeressen”. A nyomtatvány hátulján megtalálható az „Általános Eladási Feltételek” elnevezésű szabályzat, amely teljes mértékben megegyezik az Accurate Advisors Kft. által szolgáltatott nyomtatványon (meghívón) találhatóval. Ennek 12. pontja szó szerint ugyanazt mondja ki, mint a már korábban ismertetett feltételek. A fenti dokumentum tartalmát tekintve megegyezik azzal is, amelyet a Hatóság a [...]ban tartott termékbemutatóon lefoglalt, illetve azzal is, amelyet az Accurate Advisors Kft. megküldött.

f) A fentiek után a Hatóság NAIH/2015/3211/16/H. számú végzésében újból kérdéseket intézett Kötelezettel, illetve iratszolgáltatásra szólította fel. A végzésre határidőn túl sem válaszolt a Kötelezett, a Hatóság pedig később észlelte, hogy annak időközben elrendelték a végelszámolását. A Hatóság ezért a volt ügyvezetőt felszólította arra, hogy immár magánszemélyként, írásban tegyen tanúvallomást a feltett kérdésekkel kapcsolatban. A volt ügyvezető megküldte a feltett kérdésekre vonatkozó válaszait, nyilatkozott arról, hogy a társaság valamennyi dokumentuma megküldésre került a végelszámoló részére. Az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentumoknak a végelszámolás lebonyolításához nem szükséges része selejtezésre került. A Hatóság kérdésére a volt ügyvezető azt nyilatkozta, hogy az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentumon nem volt kötelező valamennyi személyes adat kitöltése, az adatok köre függött a vásárlás módjától (készpénzben, illetve hitelre történő vásárlás). A vásárlóknak viszont áruhitelre és készpénzre történő vásárlás esetén is ezt a dokumentumot kellett kitölteniük. Készpénzes vásárlás esetén csak a számlázáshoz elengedhetetlenül szükséges adatok (név, lakhely, szállítási cím, telefonszám a szállítás időpontjának egyeztetésére) kerültek kitöltésre.

Hitelből történő vásárlás esetén a hitelező a pénzügyintézet által kért további adatok és dokumentumok bekérése történt meg. A kitöltött „Áruvásárlási megrendelő”, az „Ügyfélnyilatkozatok”, az „Általános tájékoztató” és egyéb dokumentumok továbbításra kerültek a hitelező pénzügyintézetnek, a Kötelezettnél nem maradt sem eredeti, sem másolati példány.

g) A fentiekben túl megállapításra került, hogy Kötelezett a [...] fióktelepével még a működése alatt együttműködési szerződést kötött magánszemély fogyasztók részére történő hiteltermék terjesztése és értékesítése céljából. A szerződés alapján a [...] kölcsönt folyósít a Kötelezett által értékesítendő termék ügyfelek általi megvásárlásához úgy, hogy az ügyfélnek az áruhitel szerződés aláírásával tett felhatalmazása alapján a [...] a kölcsön összegét az ügyfél helyett és nevében a termék vételára jogcímén közvetlenül Kötelezettnél utalja. A hitelkérelmekben megadott adatok valóságtartalmáért a szerződés alapján Kötelezett felel. A szerződés szerint továbbá Kötelezett felel alvállalkozója megfelelő képzettségéért és jogszabályban meghatározott engedélyéért, ha alvállalkozói szerződést köt a hiteltermék értékesítése céljából. A [...] és [...] számú ügyekben a [...]-től beszerzett táblázat alapján megállapítható, hogy tevékenysége alatt Kötelezett termékének megvásárlása érdekében, a különböző megbízott alvállalkozások előadói által megtartott termékbemutatókon 2015 márciusáig összesen 281 személy kötött hitelszerződést, 78.247.000 Ft értékben. A termékek megvásárlása céljából felvett hitel átlagos összege 278.459 Ft személyenként. Ezeknél a számoknál a tényleges vásárlók száma, illetve a lebonyolított forgalom minden bizonnyal nagyobb volt, mivel az csupán a termék megvásárlása érdekében kölcsönszerződést kötő érintettek adatait és a felvett kölcsön összegét tartalmazza, illetve Kötelezett ez után az időpont után is tartott még termékbemutatókat mielőtt végelszámolás alá került volna.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,*

Az Infotv. 3. § 7. pontja értelmében *„hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,*

9. pontja szerint *„adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtatja”;*

10. pontja szerint *„adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”.*

Az Infotv. 4. §-a alapján: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése alapján:

„Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján *„az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.”*

III. Megállapítások:

1. A termékbemutatók általános jellemzői

Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység a hagyományostól eltérő kereskedelmi formák egyike, ahol az ügyletkötés természetéből adódóan a vásárlók több tekintetben is (fogyasztói jogok érvényesülése, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat elleni védelem és a személyes adataik kezelése vonatkozásában biztosított) fokozott védelmet igényelnek.

Meglehetősen elterjedt gyakorlatnak mondható, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket egészségnapként, szűrővizsgálatként, ingyenes állapotfelmérésként hirdetik meg. Ezek a rendezvények az egészséges életmódról tartott előadásokkal próbálják meggyőzni az érintetteket a bemutatott termékek nélkülözhetetlenségéről és igyekeznek rábírní őket azok megvásárlására. Az egészségnapok jellemző célcsoportja az idősebb korosztály, akik egy kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, hiszen fokozottan érzékenyek minden olyan új termékre, terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tüneteik enyhítését és gyógyulást ígér, ezért akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

2. A Kötelezett tevékenysége, adatkezelői felelőssége

Kötelezett „pulzáló mágnesterápiás” termékek forgalmazásával foglalkozik, melyeket termékbemutatókon népszerűsít. A termékbemutatókat egészségügyi szűrővizsgálatnak, állapotfelmérésnek nevezi, azonban az azokon végzett vizsgálatok, az elhangzó, egészséges életmóddal kapcsolatos előadások révén, valójában rendkívül drágán kíván árucikkeket értékesíteni a megjelentek részére.

a) A fogyasztó részére Kötelezett nevében a kettejük között létrejött megbízási szerződés alapján különböző alvállalkozók (korábban a Carter’s Magyarország Kft., később az Accurate Advisors Kft.) kötik meg a szerződéseket az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentum felhasználásával. Kötelezett megbízása alapján ezen alvállalkozói tartották meg azon termékbemutatókat, ahol Kötelezett által kínált terméket népszerűsítették az előadók.

A Kötelezett által korábban megbízott Carter's Magyarország Kft. termékbemutatókkal kapcsolatos adatkezelését a Hatóság NAIH/2015/1300/4/H. számú ügyben egy konkrét termékbemutató kapcsán vizsgálta. Abban az ügyben azonban nem Kötelezett, hanem a Pulse-Wawe Kft. volt a megbízó, Kötelezett megbízása alapján szervezett termékbemutatón történő adatkezeléssel kapcsolatban pedig jogsértés ténye nem jutott a Hatóság tudomására. Tekintettel e körülményekre, jelen határozatban a Carter's Magyarország Kft. vonatkozásában a Hatóság további megállapítást nem tesz.

A Kötelezett által később megbízott Accurate Advisors Kft. által csatolt megbízási szerződés alapján megbízott előadói a termékbemutatókon önállóan, internetes anyagokra, szakkönyvekre és saját tapasztalatokra hagyatkozva állítják össze a termékbemutatók anyagait, Kötelezettől utasítást, előre meghatározott anyagot, know-how-t azok lefolytatásával kapcsolatban nem kaptak.

b) Kötelezett termékbemutatóira a résztvevőket korábban telefonos hívásokkal, később inkább közvetett módon, szórólapok címezetlen postai terjesztése útján toborozta. Az első esetben tehát a kapcsolatfelvétel Kötelezett részéről, a második esetben viszont az érintett részéről történik. Az előadás iránt érdeklődő a telefonos regisztráció során, majd később a helyszínen történő megjelenésével jelzi részvételi szándékát. A hívások lebonyolításával megbízott Accurate Advisors Kft-t Kötelezett bízta meg az érintettek toborzásával. A szórólapok terjesztésével a Feibra Kft. került megbízásra.

A telefonon történő megkereséshez saját úton beszerzett adatokat használt Kötelezett megbízásából a call centeres tevékenységet folytató alvállalkozó. A meghívottak személyes adatait és elérhetőségeit az Accurate Advisors Kft. nyilatkozata alapján nyilvános telefonkönyvből szerezték be. Akinek a direkt marketing hívások során sikerül felkelteni az érdeklődését, azt regisztrálták adott rendezvényre. A meghívókon szereplő információk alapján a meghívott személy egy családtagját, ismerősét magával vihetette a rendezvényre, erre utal a meghívón szereplő kísérő neve és címe rubrikák kitölthetősége. Megjegyzendő, hogy ezen adatok megadásának lehetősége a Feibra Kft. által küldött meghívón már nem szerepel. Mindkét meghívó vonatkozásában lényeges körülmény, hogy azokon nem szerepel viszont, hogy melyik vállalkozás által szervezett rendezvényre invitálják a címzettet, így a szervező konkrét személye az érintett előtt csupán a meghívó alapján nem derül ki. Az érintett csupán a rendezvényen történő megjelenésekor szembesül azzal, hogy melyik cég által szervezett termékbemutatón fog részt venni és így azzal, hogy ki az adatkezelő.

A rendezvények alatt a forgalmazott termékek értékesítését végzi Kötelezett viszonteladók bevonásával. A viszonteladó ügynökei tartják meg a termékbemutatókat, az értékesítés során megszabott keretek között. A viszonteladók az értékesítés után százalékos részesedést kapnak. A fogyasztó részére a Kötelezett állítja ki a számlát, és a fogyasztói szavatossági jogokat is ő elégíti ki.

c) A fentiekben feltárt tényállás alapján megállapítható, hogy a Kötelezett határozta meg alapvetően az adatkezelés célját és az adatkezelésre vonatkozó döntéseket is hozott. A rendezvényeket az ő megbízása alapján szervezték és tartották meg korábbi partnerei (Carter's Magyarország Kft. és Accurate Advisors Kft.). Az „Áruvásárlási megrendelőn” is Kötelezett neve szerepel eladóként. A Kötelezett tehát egyértelműen adatkezelőnek minősül. Ezt támasztja alá, hogy a kiküldött meghívók tartalmát Kötelezett hagyta jóvá, a vevőkkel megkötött szerződéseken is a Kötelezett került feltüntetésre szerződő félként.

Ugyanakkor a megbízott alvállalkozások is részt vettek az adatkezelésben, mivel konkrét utasításokat a létrejött szerződés szerint nem kaptak, a termékbemutatók menetét így maguk

határozták meg. A termékbemutatók megtartása szempontjából ezért együttes adatkezelés valósult meg, mivel a megbízott partnerek is elláttak adatkezelői feladatokat, azokat az adatkezelés egy szakaszában – a megtartott termékbemutatón – ők határozták meg.

A Kötelezett a fentiek alapján a termékbemutató megtartásához kapcsolódó marketing célú adatkezelés alapvető célját határozta meg, valamint annak folyamatára vonatkozóan is hozott döntéseket, így adatkezelőnek minősül.

Az Accurate Advisors Kft. és a Kötelezett között létrejött megbízási szerződés szerint a megbízott vállalja a megbízó részére telemarketing és ügyfélszolgálati tevékenység ellátását, továbbá a tulajdonát képező termékeknek a rendezvényeken történő bemutatását. A szerződés a fentiekben túl további konkrét utasítást nem tartalmaz az adatkezeléssel kapcsolatban. Az Accurate Advisors Kft. nyilatkozata alapján a meghívott személyek neveit nyilvános telefonkönyvből választották ki. A meghívott személyek kiválasztása és meghívása tekintetében a megbízott Kft. ezért egyértelműen adatkezelői feladatokat látott el, mivel saját maga döntött a meghívás, mint cél érdekében az adatkezelési folyamatok kialakításáról. A fentiek alapján megállapítható, hogy a megbízott partner is ellátott adatkezelői feladatokat, azonban kizárólag a telemarketinges tevékenységgel összefüggésben.

A megbízott vállalkozás call centeres tevékenységével összefüggésben a Hatóság jogsértést a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapított meg sem Kötelezett, sem a megbízott alvállalkozások részéről. A call centeres tevékenység leépítése és a szerződéses kapcsolatok megszűnése miatt a további ilyen irányú vizsgálat lefolytatása sem indokolt. A szórólapok terjesztésével megbízott alvállalkozás, a Feibra Kft. személyes adatokat Kötelezett megbízásából nem kezelt, a meghívókat területi elosztás szerint postázta adott területen lévő postaládákba.

A termékbemutatók lebonyolításával megbízott Accurate Advisors Kft. és Feibra Kft. vonatkozásában jogellenességet az eljárás így összességében nem tárt fel.

3. Tájékoztatási kötelezettség

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése úgy rendelkezik az adatkezelő előzetes tájékoztatási kötelezettségéről, hogy az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintettet az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról is, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

a) Kötelezett megbízott alvállalkozásai által kiküldött címezetlen, postai úton terjesztett meghívókkal invitálja meg az érintetteket a rendezvényeire. A vizsgált időszakban több fajta meghívó is forgalomban volt, azonban azokkal kapcsolatban mindkét esetben megállapítható, hogy nem szerepel rajtuk a rendezvényt szervező személyének se a neve, se az elérhetősége egy telefonszámon kívül (06 1 999-5090), amely „információs vonalként” van feltüntetve. A szervező konkrét személye az érintett előtt csupán a meghívó alapján tehát nem derül ki. Az érintett csupán a rendezvényen történő megjelenésekor szembesül azzal, hogy melyik cég által szervezett termékbemutatón fog részt venni és így azzal, hogy ki az adatkezelő. A Hatóság ezt az információt az előzetes tájékoztatás körén belül releváns körülménynek tartja.

Mivel a meghívó semmilyen tájékoztatást nem tartalmaz a szervezővel és így az adatkezelővel kapcsolatban, ezért nem ad megfelelő tájékoztatást az Infotv. 20. §-ában előírt kötelezettségekről, nevezetesen arról, hogy amennyiben a meghívott a rendezvényen való részvétel mellett dönt, úgy ott ki lesz az adatkezelésre jogosult személy, az adatkezelés milyen időtartamra szól, a termékbemutatón a kezelt adatokat kik ismerhetik meg, azok harmadik személy számára továbbításra kerülnek-e. Ezen információk közlése a meghívón egy „egészségügyi szűrővizsgálatként” feltüntetett rendezvény esetén a szervező részéről elvárható, hiszen egy szűrővizsgálat során általában a pácienssel kapcsolatban személyes adatok kezelésére is sor kerül.

b) Az „Áruvásárlási megrendelő” elnevezésű szerződésen megadott személyes adatok – a dokumentum hátulján olvasható „Általános eladási feltételek” 12. pontjában rögzített név, születési idő és hely, anyja neve, állandó lakhely – felvétele során nem nyújt megfelelő tájékoztatást a Kötelezett. Az említett 12. pont ugyan meghatározza az adatkezelés célját, adatkezelő személyét és röviden utal a fontosabb érintetti jogokra, azonban nem ad tájékoztatást az adatkezelés időtartamáról, valamint a jogorvoslati lehetőségekről.

Ezen megállapítások csupán a készpénzes vásárlásokkal kapcsolatban állapíthatók meg, a hitelfelvétellel kapcsolatos külön adatkezelést jelen ügyben a Hatóság nem vizsgálta.

c) A Kötelezett továbbá nem tett eleget a meghívókon és az „Áruvásárlási megrendelő” hátoldalának alján olvasható tájékoztatás tekintetében a hozzájárulás Infotv. 3. § 7. pontjában rögzített definíciójának sem, ugyanis az apró betűs tájékoztatóval nem valósult meg annak, az érintettek megfelelő tájékoztatására vonatkozó eleme. Az adatvédelmi munkacsoport 15/2011. számú véleményének III.A.1. pontja kifejti, hogy *„a tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek és minden részletre kiterjedőnek kell lennie.”*¹

d) A Kötelezett „egészségmegőrző, prevenciók kurzus” megnevezéssel tünteti fel rendezvényeit a meghívóin. Az, hogy a rendezvény és az adatkezelés célja valójában termékértékesítés, az érintett számára egyértelműen nem derül ki. Amint az az eljárás során kiderült, az adatkezelés valódi célja nem a meghívóból kiolvasható egészségügyi cél, hanem üzleti cél. A felhívás és előzetes tájékoztatás sem utal egyértelműen a rendezvény valós céljára, tehát a termékértékesítésre, hanem megelőző, egészséges életmóddal kapcsolatos előadásnak mutatja be a tevékenységet, a címzett így nem értesül előzetesen a rendezvény és ahhoz kapcsolódó adatkezelés valódi céljáról. Mivel a termékbemutató valós célja egyértelműen a termékértékesítés és nem a szűrővizsgálatok lefolytatása, ezért meghívón szereplő tájékoztatás nem elégséges és az nem felel meg a célhoz kötött adatkezelés elvének sem.

Mivel az egyes termékbemutatókon a megadni kért személyes adatok kezelésével kapcsolatban az érintettek nem kapnak megfelelő tájékoztatást, ezért az adatkezeléshez történő hozzájárulásuk nem tekinthető tájékozottnak. Ez a gyakorlat ellentétes az Infotv. 3 § 7. pontjával, ami az adatkezeléshez való érvényes hozzájárulást az érintett megfelelő tájékozottságához, önkéntességéhez és annak félreérthetetlen jellegéhez köti. Az elégtelen tájékoztatás alapján nem jöhet létre olyan érvényes adatkezelés, ami azt az érintett előzetes hozzájárulásához köti.

e) A Kötelezett tehát megsértette az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt követelményt a célhoz kötött adatkezelésről, továbbá az Infotv. 20. §-ban előírt előzetes tájékoztatási kötelezettséget, mivel a

¹ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2011/wp187_hu.pdf

meghívókon elégtelen tájékoztatást adott az érintettek részére az adatkezelés céljáról és az adatkezelő személyéről, valamint elégtelen tájékoztatást adott a termékbemutató vásárlásokhoz kapcsolódva is. Ez a gyakorlat ellentétes az Infotv. által előírt előzetes tájékoztatási és célhoz kötött adatkezelési kötelezettség elveivel.

4. Szerződés-kötés során kezelt adatok

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a vállalkozás vagy harmadik személy által termékértékesítés céljából szervezett utazás, rendezvény alkalmával a termék vásárlójával szerződést kell kötni, azonban a jogszabály a szerződés adattartalmáról nem szól. Ennek helyes meghatározásakor figyelembe kell venni az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdéseiben megfogalmazott célhoz kötöttség követelményét, és csak olyan személyes adat kezelhető, amely kezelése megfelel a célnak. A fogyasztóval üzleten kívül kötendő szerződés megkötésnek célja, hogy a vásárló a jogszabályban meghatározott idő alatt az elállási jogát gyakorolhassa, illetve ennek során igazolni tudja, hogy mely cégtől milyen terméket vett. Tehát az eladó megnevezése, azonosítása a cél, nem pedig a vevő azonosítása.

a) A termékbemutató rendezvényeken megkötött szerződések, az úgynevezett „Áruvásárlási megrendelők” nagyon bő adattartalommal rendelkeznek. Azokat a rajtuk lévő adatmezők alapján nem csak készpénzes, hanem hitellel történő vásárlásra is használják. Hiteligényléssel történő vásárlás esetében az ezeken megadott adatok kezelését nem csak a Kötelezett – mint függő ügynök –, hanem a hitelintézet is végzi. A nem hitelfelvételi, hanem adásvételi célból megadott adatok tekintetében azonban egyedül a Kötelezett minősül adatkezelőnek, mivel ilyenkor az érintett által megadott személyes adatokat nem juttatják el a hitelintézetnek is. Abban a tekintetben, hogy milyen adatok esetében tekinti magát adatkezelőnek a Kötelezett, az általa használt dokumentumok és adott utasítások alapján azonban nem egyértelmű. Az „Áruvásárlási megrendelő” hátulján található „Általános eladási feltételek” elnevezésű szabályzat 12. pontja név, születési hely és idő, anyja neve és lakcím adat megadásáról rendelkezik és ad rövid tájékoztatást azok kezelésének körülményeiről.

Kötelezett tájékoztatása alapján ugyanazt a nyomtatványt töltetik ki hitelre történő vásárlás és készpénzes vásárlás esetében is, a nyomtatvány a kitölthető adatok tekintetében nem tesz különbséget a készpénzes vásárló és a kölcsönigénylő között. Önmagában a nyomtatvány tehát nem tesz különbséget a hiteligénylési célból és az adásvétel céljából kezelt adatokkal kapcsolatban. Kötelezett tájékoztatása alapján azonban nem is került sor minden adat kitöltésére, hanem azok kitöltése során figyelemmel voltak arra, hogy a vevő készpénzből, vagy hiteltől kívánja-e finanszírozni a megvásárolt terméket. A dokumentumon azonban nincs az feltüntetve, hogy melyik rubrikát, melyik esetben kell kitölteni, így az érintettek ezzel kapcsolatos egyértelmű tájékoztatása a nyomtatványon elmaradt. A Hatóság álláspontja alapján az egyértelmű tájékoztatás elvének való megfelelés érdekében szükséges lett volna egyértelműen utalni arra az egyes megadható adatok csoportosítása során, hogy azt készpénzes, vagy hitellel történő vásárlás esetén kell kitölteni.

A megadni kívánt adatok körének szükségességét ebben az esetben a Hatóság nem vizsgálta, az egyes adatok feltüntetésének szükségességével kapcsolatban azonban megállapítja, hogy nem nyújtott Kötelezett megfelelő tájékoztatást a formanyomtatványon az érintetteknek.

b) A Hatóság az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentummal kapcsolatban azt is leszögezi, hogy az azon megadott személyes adatok kezelésének két, egymástól elkülönülő célja van, az egyik a termékértékesítés, a másik a direkt marketing.

A termékértékesítéshez kapcsolódóan a vevő azonosítása keretében a szerződés adattartalma a kiállított számla adattartalmával megegyező lehet, ez pedig az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 169. § e) pontja alapján a vásárló neve és címe. Ezen túl a teljesítéshez, azzal összefüggésben a kapcsolattartáshoz szükséges elérhetőségi adatok kezelését tartja indokoltnak a Hatóság. A vásárló nevét és címét meghaladó adatkör felvételére az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentum „Általános eladási feltételeinek” 12. pontja értelmében (a születési hely és idő, valamint anyja neve) a Kötelezett direkt marketing tevékenysége adja az adatkezelési célt. Mivel a direkt marketing célú adatkezeléssel kapcsolatban csupán az „Áruvásárlási megrendelő” hátulján, apró betűvel nyújt tájékoztatást a Kötelezett és nem írja le ezzel kapcsolatban az adatkezelés idejét és a jogorvoslati lehetőségét, az ezzel kapcsolatos tájékoztatás sem felel meg az Infotv. előírásainak (lásd jelen határozat III./3. pontját).

5. Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontja, a 4. § (1)-(2) bekezdései és a 20. § (2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor.

IV. Eljárási szabályok:

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól húszmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A Hatóság a bírság kiszabása során figyelembe vette az ügy összes körülményeit, így különösen az érintettek számát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét az alábbi szempontok szerint:

- Az érintettek száma: A vizsgált időszakban Kötelezett jelentős számú termékbemutató szervezésére adott megbízást, amelyek az ország egész területére kiterjedtek, havonta átlagosan 60 darab termékbemutatót tartottak. A rendelkezésre álló adatok szerint Kötelezett termékének megvásárlása céljából igényelt hitelt összesen 281 személy. Ezeknél a számoknál a tényleges vásárlók száma, az termékbemutatókon megjelent nem vásárló érintettek száma, illetve a lebonyolított forgalom minden bizonnyal nagyobb volt, mivel ezek csupán a termék megvásárlása érdekében kölcsönszerződést kötő érintettek adataira és a felvett kölcsön összegére utalnak. Tekintettel arra, hogy Kötelezett a rendelkezésre álló szerződések és adatok szerint alapításától kezdve (2013 októbertől) és 2015 nyara között végezte tevékenységét, az adatkezeléssel érintett személyek száma több ezres nagyságrendűre tehető.

- A jogsértés súlya: Kötelezett az Infotv. több rendelkezését megsértette, így az általa elkövetett jogsértés közepesen súlyosnak minősül. Kötelezett továbbá nem tájékoztatta megfelelően az érintetteket az „Áruvásárlási megrendelő” dokumentumokon a személyes adatok kezelésével kapcsolatban.
- A jogsértés ismétlődő jellege: Kötelezett az ország egész területén, rendszeresen végezte tevékenységét.

Bírságnövelő tényezőként vette figyelembe a Hatóság, hogy a Kötelezett által végzett adatkezeléssel érintettek köre igen széles. Bírságnövelő tényezőként értékelte továbbá azt is a Hatóság, hogy sérülékeny érintetti körrel szemben – jellemzően az idős korosztály – tanúsították a jogellenes magatartást.

Mivel az eljárás alapját képező termékbemutatók tartása elterjedt jelenségnek számít Magyarországon, a Hatóság a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is, mellyel a Hatóság valamennyi érintett piaci szereplő magatartásának a határozatban előírt irányba történő befolyásolását kívánja elérni.

A bírságösszeg meghatározása során a Hatóság figyelembe vette Kötelezett gazdasági súlyát, akinek 2015 évben a nyilvánosan elérhető eredménykimutatása alapján 182.929.000 Ft értékesítésből származó nettó árbevétele volt. Ezen felül a Hatóság azt is figyelembe vette, hogy az eladni kívánt termékét viszonylag magas áron (400.000 Ft/db) kínálta, és működése alatt azokból jelentős mennyiséget értékesített, ezzel összefüggésben pedig jelentős pénzforgalmat bonyolított és árbevételként realizált (a [...]re vonatkozó dokumentáció alapján a termékbemutatókon összesen 281 személy kötött csak hitelszerződést az eladni kívánt termékre, 78.247.000 Ft értékben).

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendellem el.

A Ket. 127. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem, vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást fogatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bíróságot szabhat ki.

A Hatóság az ügyintézési időbe be nem számítandó időszakok figyelembe vételével az ügyintézési határidőt 70 nappal lépte túl, melynek okai a tényállás bonyolultsága miatt a pontos tényállás felderítésének nehézségei voltak.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2016. április 4.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár